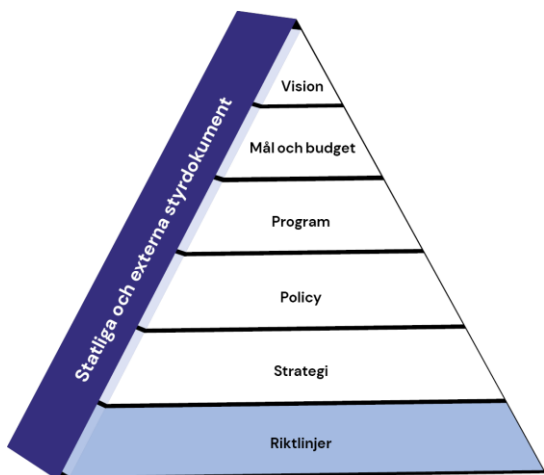

Riktlinje

Specialkost inom förskolan

2025–2029

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Mål/Syfte	3
Målgrupp	3
Anmälan om specialkost	3
Laktosreducerad kost	3
Anpassad måltid.....	4
Vad räknas som en anpassad måltid?	4
Ansvar.....	4
Implementering	4
Angränsande styrdokument.....	4

Sammanfattning

Riktlinjen är framtagen i samverkan mellan skolförvaltningen och samhällsbyggnads och serviceförvaltningen.

Mål/Syfte

Syftet med riktlinjen är att beskriva tillvägagångssättet i sakfrågor och vara ett stöd för hur frågor skall hanteras och genomföras. Riktlinjen ska skapa likvärdighet i processen gällande specialkost. Alla barn som är i behov av specialkost utifrån kommunens riktlinje ska få rätt kost. God dokumentation och förtydligande kring ansvarsfördelningen ger ett säkert hanterande kring varje enskilt ärende som rör specialkost.

Målgrupp

Riktlinjen omfattar barn och pedagoger som äter pedagogisk måltid i förskolan inom Karlskoga kommun

Anmälan om specialkost

Specialkost inom förskolan anmäls digitalt via e-tjänst på kommunens hemsida. Om vårdnadshavare av någon anledning inte har möjlighet att ansöka digitalt, kontaktas servicecenter för vidare vägledning. Vårdnadshavare ska alltid informera aktuell pedagog om barnets specialkost för att säkerställa att barnet tillgodoses rätt kost.

För att kostverksamhet och förskola ska kunna säkerställa att rätt barn får rätt kost och att livsmedel inte utesluts i onödan, ska anmälan alltid styrkas med ett aktuellt läkarintyg eller journalanteckning (via 1177.se) Om intyget anger att barnets tillstånd bör följas upp efter en viss tid, ansvarar vårdnadshavare för att uppföljning sker enligt intygets rekommendationer. Vid tillstånd som bedöms som bestående krävs ingen ytterligare uppföljning.

Anmälan av specialkost sker i god tid innan start på förskolan. Anmälan ska ske i samband med byte av förskola samt mellan förskolan och grundskolan. Intygen lämnas inte vidare mellan skolformerna och köken.

Laktosreducerad kost

Forskningen ger stöd för att fullständigt uteslutande av konventionella mejeriprodukter inte är nödvändigt. Laktosintoleranta tål i de flesta fall ett dagligt intag av cirka 2,4 dl mjölk. Barn med laktosintolerans hänvisas till ordinarie kost, förutom vid luncher där mer laktos ingår, exempelvis pannkaka, lasagne, stuvade makaroner och risgrynsgröt, då erbjuds laktosreducerad kost.

Laktosintolerans hos barn före fem års ålder är mycket ovanligt. Vid behov av laktos reducerad, alternativt strikt laktosfri kost i lagad mat och dryck, kontaktar vårdnadshavaren primärvården för bedömning av behov. Anmälan ska intygas med läkarintyg/journalkopia.

Anpassad måltid

Med anpassad måltid avses anpassningar som bedöms vara nödvändiga för att barnet ska klara sin vistelse på förskolan. Utöver själva maten kan sådana anpassningar även innefatta måltidsmiljön. Bedömning av behov av anpassad måltid görs av rektor och specialpedagoger. Beslut tas därefter av rektor eller av rektor utsedd person.

Vad räknas som en anpassad måltid?

Till kategorin anpassade måltider hör behov av mat- och måltidsanpassningar för barn som på grund av fysiska, sensoriska, kognitiva eller utvecklingsbetingade funktionsnedsättningar har svårigheter att äta och/eller delta i den ordinarie måltiden. Detta inkluderar neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) så som ADHD och autismspektrumtillstånd.

Kategorin omfattar även andra kostavvikelser, grundade i exempelvis etiska ställningstaganden och religion.

Exempel på anpassade måltider:

- Anpassning av religiösa skäl
- Anpassning av etiska skäl
- Konsistensanpassning
- Separering
- Energiberikning
- Kost vid selektivt ätande
- Anpassning i måltidsmiljön

Ansvar

Verksamhetschef kost är sammankallande för uppföljning och utvärdering av riktlinjen för specialkost. Verksamhetschef för förskolan eller annan utsedd person samt enhetschef kost träffas i syfte att se att rutiner för specialkost uppfyller det som önskas och efterlevs. Träffar sker årligen.

Implementering

Implementering av den reviderade riktlinjen sker från den 1 juli 2025.

Uppdatering av e-tjänster som är kopplade till riktlinjen är genomförda och publicerade på kommunens hemsida.

Information till personal inom förskolan och kostverksamheten går ut gemensamt från arbetsgruppen.

Angränsande styrdokument

Riktlinjen är i enlighet med kommunens styrmodell

Nationella måltider i förskolan, Livsmedelsverket, 2023

Kost och Närings nationella rekommendationer, 2023